

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Al. J. C. Szucha 25, 00-918 Warszawa

Sprawa: Konsultacja projektu z dnia 21 grudnia 2018 r.: **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, z dnia 2019 r. w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego.**

Przekazujemy Państwu głosy dyrektorów szkół branżowych zebrane przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty. Poniżej przedstawiamy szczegółowe uwagi w sprawie treści ww. rozporządzenia i wnioskujemy o ich uwzględnienie.

1. Technik budownictwa

- Dotychczasową kwalifikację BD.29 *Wykonywanie i kontrolowanie robót konstrukcyjno-budowlanych* zamieniono na BD.08 *Montaż konstrukcji budowlanych*. Proponujemy odejść od tego rozwiązania i zastosować następujący model:
Kwalifikacja nr 1 (obligatoryjna do wszystkich szkół):
BUD.14. *Organizacja i kontrola robót budowlanych oraz sporządzanie kosztorysów*
Kwalifikacja nr 2 (do wyboru przez szkołę spośród trzech kwalifikacji - (zgodnie z tym, jak było w latach 2012 – 2017):
BUD.01 *Wykonywanie robót zbrojarskich i betoniarskich* lub:
BUD.08. *Montaż konstrukcji budowlanych* lub:
BUD.12. *Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich*

Sprowadzenie zawodu technik budownictwa tylko i wyłącznie do roli montażysty konstrukcji budowlanych budzi wiele obaw (również w środowisku pracodawców). Montaż konstrukcji budowlanych nie należy do typowych prac związanych z budownictwem. **Zmarginalizowano zagadnienia związane z robotami murarskimi, tynkarskimi, betoniarskimi, zbrojarskimi, także nie uwzględniono umiejętności obliczania elementów konstrukcyjnych** skupiając się w głównej mierze na montażu gotowych elementów na budowie. Zaproponowana przez MEN podstawa programowa nie daje możliwości wykształcenia umiejętności w zakresie posługiwania się dokumentacją projektową przyszłego technika budownictwa.

Właściciele firm i przedsiębiorstw budowlanych w przeważającej ilości nie są i nie będą zainteresowani zatrudnianiem tego typu specjalistów. Wynika to przede wszystkim z faktu, że w branży budowlanej nie ma aż tak dużego zainteresowania pracami z zakresu montażu konstrukcji.

Powstaje dodatkowo jeszcze jedna obawa.. Ze względu na to, że montaż konstrukcji budowlanych stanowi niszową gałąź działalności firm budowlanych, uczniowie kształcący się w zawodzie technik budownictwa nie będą mogli zrealizować praktyk zgodnie z programem nauczania. W konsekwencji technik budownictwa nie będzie posiadał wiedzy i umiejętności w dziedzinie większości zagadnień budowlanych, co uniemożliwi mu podejmowanie zadań zawodowych związanych z wykonywaniem i organizacją robót budowlanych oraz ich kosztorysowaniem. Duże znaczenie ma także fakt, że w ostatnich latach wykorzystując niemałe środki finansowe (również z projektów unijnych), wyposażono pracownie budowlane w stanowiska do robót murarsko - tynkarskich. Proponowane przez MEN rozwiązanie oznaczać będzie, że stanowiska te staną się bezużyteczne.

Obecnie zawody budowlane znajdują się w grupie zawodów deficytowych. Firmy budowlane z

uwagi na brak odpowiedniej ilości pracowników na rynku pracy muszą posiłkować się pracownikami z zagranicy. Sprowadzenie kształcenia technika budownictwa do tak wąskiej specjalności przyczyni się do pogłębienia tego problemu.

2. Technik renowacji elementów architektury

- Proponujemy, by w zakresie kwalifikacji BUD.25. *Wykonywanie i renowacja detali architektonicznych* w punkcie 2) zmienić zapis "wykonywania oraz renowacji drewnianych, metalowych i kamiennych elementów architektury" na "wykonywania oraz renowacji kamiennych elementów architektury", czyli rezygnację z renowacji elementów drewnianych i metalowych. Gruntowne poszerzenie dotychczasowej kwalifikacji BD.26 o umiejętność wykonywania renowacji elementów drewnianych i metalowych pociągnęłoby za sobą szereg konsekwencji. Od absolwenta kształcącego się w tym kierunku wymaga się nagle, by stał się specjalistą od wszystkiego (kamienia, drewna, metalu). Zdecydowana większość firm renowatorskich koncentruje się na pracach renowatorskich w kamieniu i nie oferuje tak szerokiego wachlarza umiejętności, jaki został zaproponowany w nowej podstawie. W związku z tym pojawia się dodatkowy problem - bardzo duże prawdopodobieństwo niezrealizowania przez uczniów praktyk zawodowych (ze względu na niewielką liczbę firm zajmujących się kompleksowo tak szeroką działalnością). Poszerzenie celów kształcenia o dodatkowe umiejętności pociąganie za sobą konieczność niezwłocznego doposażenia bazy dydaktycznej. Wymienione w punkcie "Warunki realizacji kształcenia" wyposażenie pracowni generuje za sobą drastyczne koszty. Obawiamy się, że może to doprowadzić ostatecznie do tego, że szkoły nie będą miały środków na doposażenie pracowni (nawet w częściowym stopniu), a co za tym idzie większość placówek będzie rezygnować z kształcenia w tym zawodzie.

3. Technik geodeta

- Należy zrezygnować z konieczności obowiązkowego wyposażenia pracowni geodezyjnej w geodezyjny odbiornik Global Navigation Satellite System (umożliwiający pomiar w technologii RTK i/lub RTN). Koszt jego zakupu wychodzi z reguły poza możliwości finansowe szkół. Nauka obsługi ww. sprzętu jest możliwa wyłącznie w małych (tj, maksymalnie 3 - osobowych) grupach, co dodatkowo generuje jeszcze większe koszty na doposażenie pracowni.

4. Uwagi ogólne

- Proponowana reforma powinna obejmować wyłącznie uczniów kończących 8 – klasową szkołę podstawową, absolwentów oddziałów gimnazjalnych powinna ona nie dotyczyć.
- Brak celowości sztywnego wydzielenia takich efektów kształcenia jak: kompetencje personalne i społeczne, organizacja pracy małych zespołów, czy bezpieczeństwo i higiena pracy (tym bardziej, że proponuje się, by efekty te były dublowane przy każdej kwalifikacji). Przypisywanie konkretnej liczby godzin na kształcenie miękkich umiejętności nie powinno mieć charakteru obowiązkowego. Szkoły powinny same zdecydować, czy ww. efekty można włączyć i podciągnąć pod inne efekty wskazane w danej kwalifikacji.
- Wymienione w opisie "*Wyposażenie szkoły niezbędne do realizacji kształcenia w zakresie kwalifikacji*" elementy wyposażenia warsztatów i pracowni są zazwyczaj bardzo kosztowne i poddane zbyt szczegółowej specyfikacji. W związku z tym zapis ten nie powinien mieć dla szkół charakteru obowiązkowego. W spisie wyposażenia należy dopisać słowo „zaleca się”, a nie jednoznacznie stwierdzać, że szkoła musi posiadać warsztaty i pracownie wyposażone zgodnie z przedstawionym opisem wyposażenia.

5. **Technik żywienia i usług gastronomicznych.** Duże zastrzeżenia budzi wyposażenie szkoły w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia w kwalifikacjach HGT.02 i HGT.12. W poprzedniej podstawie programowej pracownice technologiczne miały być wyposażone w 3-osobowe stanowiska z dostępem do trzonu kuchennego oraz zlewozmywaka z instalacją zimnej i ciepłej wody. Obecnie proponuje się dwuosobowe stanowiska pracy z pełnym wyposażeniem. Szkoły korzystając z funduszy unijnych i własnych wyremontowały i wyposażyły pracownice w sprzęt wymagany podstawą programową. Chcąc dostosować warsztaty szkolne do wymogów nowej podstawy programowej szkoła musiałaby ponieść kolejne ogromne koszty związane z modernizacją nowych (np. rocznych) pracowni technologicznej, warsztatów szkolnych, sal obsługi konsumenta. Uważamy, że należałoby w opisie wyposażenia dopisać słowo „zaleca się”, a nie jednoznaczne stwierdzenie, że szkoła musi posiadać dokładnie tak wyposażone stanowiska włącznie z podaniem wymiarów stolików.

Ponadto nie ma uzasadnienia przypisywanie urządzenia na konkretną liczbę uczniów, np. pakowarka próżniowa (1 na 6 uczniów). Kto ma finansować zakup stroju roboczego dla uczniów na dodatek w ilości 3 kompletów na ucznia. Czy nie byłoby lepiej zaplanować finansowanie zakupu produktów spożywczych.

Nauczyciele języka angielskiego zawodowego w technikum w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych zgodnie uważają, że proponowana liczba godzin na realizację tego przedmiotu – 60 – jest niewystarczająca w stosunku do treści, które mają zostać wprowadzone. Szczególnie obszerny jest materiał leksykalny obejmujący, między innymi, produkty spożywcze, metody ich obróbki, sprzęt i urządzenia kuchenne, zastawę stołową, sztucce, bieliznę stołową. Poza tym, na tych lekcjach staramy się także ćwiczyć typowe interakcje między pracownikami branży gastronomicznej a klientami, żeby nauczany materiał okazał się praktyczny i jak najbardziej przydatny w późniejszym życiu zawodowym uczniów. Uważamy, że na pełną realizację tego przedmiotu i odpowiednie przygotowanie uczniów potrzebujemy co najmniej 90 lekcji. Zwracamy także uwagę na fakt, że branża gastronomiczna jest tą, w której wiele wyjeżdżających za granicę młodych ludzi faktycznie podejmuje pracę, więc tym bardziej powinni być dobrze przygotowani pod względem językowym.

6. **Technik ekonomista:** zmniejszenie z 30 do 10 liczby godzin przeznaczonych na realizację „EKA.04.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy” i przesunięcie ich na realizację zagadnień w ramach „EKA.04.5. Gospodarowanie zasobami rzeczowymi i dokumentowanie zdarzeń gospodarczych”. Zagadnienia z bezpieczeństwa i higieny pracy najlepiej realizuje się przy okazji omawiania innych tematów związanych z kształconym zawodem. Treści związane z gospodarowaniem zasobami rzeczowymi i dokumentowaniem zdarzeń gospodarczych sprawiają uczniom problemy, więc dodatkowe godziny w ramach tego bloku tematycznego pozwoliłyby na poćwiczenie i utrwalenie tych zagadnień, a tym samym lepsze przygotowanie do egzaminu i przyszłej pracy zawodowej.
- zmniejszenie z 30 do 10 liczby godzin przeznaczonych na realizację „EKA.05.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy” i przesunięcie ich na realizację zagadnień w ramach „EKA.05.3. Prowadzenie spraw kadrowych i rozliczanie wynagrodzeń”. Treści związane z wynagrodzeniami dla pracowników i inne sprawy kadrowe sprawiają uczniom dużo problemów, więc dodatkowe godziny w tym bloku tematycznym pozwoliłyby na poćwiczenie zagadnień, które sprawiają im najwięcej problemów, a przy okazji zostaną również omówione przepisy BHP związane z tym tematem.

W ostatnim zdaniu w podstawie programowej jest błąd w numerze kwalifikacji zamiast EKA.04 powinno być EKA.07. Prowadzenie rachunkowości.

7. **Technik hotelarstwa:** Zdublowane treści w dwóch kwalifikacjach z BHP oraz podstaw hotelarstwa oraz przypisana im oddzielna liczba godzin (sytuacja występująca również w innych zawodach). Przypisywanie konkretnej liczby godzin na kształcenie miękkich umiejętności (kompetencje personalne oraz organizacja pracy małych zespołów) sugeruje wyodrębnienie z tego osobnego przedmiotu.

Umiejętności te są kształcone równocześnie na różnych przedmiotach.

Uważamy że wskazane byłoby odejście od „sztywnego” przypisania ilości godzin do poszczególnych jednostek efektów kształcenia co uniemożliwia elastyczność w przydziale godzin na poszczególne przedmioty

8. **Technik organizacji turystyki.** Część zajęć edukacyjnych realizowana jest w formie obowiązkowych wycieczek szkoleniowo-metodycznych i zajęć terenowych. Z jednej strony jest to znakomite rozwiązanie by przygotować uczniów od strony praktycznej do zawodu, a z drugiej strony ograniczone możliwości odwiedzania miejsc obsługi klienta, czy obsługi podróży zwłaszcza w szkołach zlokalizowanych na terenach wiejskich . Aby zorganizować tego typu wyjazdy do pobliskich większych miast wiąże się to z nakładem finansowym na który nie wszyscy uczniowie mogą sobie pozwolić.

Prosimy o uwzględnienie naszych uwag.
Z poważaniem: Zarząd OSKKO.

Kontakt:

Marek Pleśniar, Dyrektor Biura OSKKO, tel. 513 057 830

email: oskko@oskko.edu.pl marek.plesniar@oskko.edu.pl

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO)

ul. Żniwna 58, 10-811, Olsztyn, www.oskko.edu.pl email: oskko@oskko.edu.pl